Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33388

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i (YHAGÖ), Ay?e Karada? taraf?ndan 2018 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?, özgün bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?n?n temel amac?, sa?l?k kurulu?lar?nda görev yapan yönetici hem?irelerin astlar? ve meslekta?lar? taraf?ndan alg?lanan güç kaynaklar?n? bilimsel, geçerli ve çok boyutlu bir ?ekilde ölçebilmektir. Ölçek, özellikle hem?irelik yönetimi alan?nda güç dinamiklerinin ve liderlik etkinli?inin incelenmesine olanak tan?r.

YHAGÖ, sosyal psikolojideki temel güç kuramlar?na dayanarak, yönetici hem?irelerin karizmatik güç, ödüllendirme gücü, yasal güç, uzmanl?k gücü ve zorlay?c? güç gibi farkl? güç türlerini ne ölçüde kulland???n? veya sahip oldu?unu ölçmektedir. Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Güç Kayna??, Yönetici Hem?ire, Hem?irelik Yönetimi, Alg?lanan Güç, Ölçek Geli?tirme, Liderlik, French ve Raven.

Yazarlar

Ay?e Karada?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, hastane ve di?er sa?l?k kurumlar?nda görev yapan yönetici hem?irelerin (örne?in servis sorumlu hem?iresi, ba?hem?ire yard?mc?s?) sahip oldu?u ve çal??anlar taraf?ndan alg?lanan güç kaynaklar?n?n düzeylerini belirlemektir. Bu ölçüm arac?, yöneticilerin kulland??? güç stratejileri ile örgütsel sonuçlar (çal??an memnuniyeti, performans vb.) aras?ndaki ili?kileri incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Bu ölçek, alanyaz?na, yönetici hem?irelerin güç kaynaklar?n? sistematik olarak de?erlendirebilecek standart bir araç sunarak katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r. Böylece, liderlik e?itimlerinin ve yönetimsel müdahalelerin etkinli?i, ölçülebilir verilere dayand?r?larak de?erlendirilebilir.

Yap?

Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i, French ve Raven'?n Güç Kaynaklar? Modeli temel al?narak olu?turulmu? çok boyutlu bir yap?d?r. Ölçek, yönetici hem?irelerin alg?lanan gücünü be?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ana alt boyutta ölçmektedir:

Karizmatik Güç: Yöneticiye duyulan sayg?, hayranl?k ve ba?l?l?ktan kaynaklanan güç.
Ödüllendirme Gücü: Yöneticinin, astlar?n? terfi, ücret art??? veya takdir gibi olumlu sonuçlarla ödüllendirme yetene?i.
Yasal Güç: Yöneticinin, resmi pozisyonu ve örgüt içindeki yetki hiyerar?isinden kaynaklanan me?ru gücü.
Uzmanl?k Gücü: Yöneticinin sahip oldu?u özel bilgi, beceri ve deneyimden (uzmanl?ktan) kaynaklanan etki.
Zorlay?c? Güç: Yöneticinin, çal??anlar üzerinde olumsuz sonuçlar (ceza, i?ten ç?karma tehdidi vb.) uygulama potansiyelinden kaynaklanan güç.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, özellikle yap? geçerli?i odakl? olarak, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) teknikleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Analiz sonuçlar?, be? faktörlü yap?n?n teorik modele yüksek düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

Yap?lan uyum iyili?i analizlerinde, modelin kabul edilebilir s?n?rlarda ve üzerinde uyum sa?lad??? belirlenmi?tir. Bu bulgular a?a??daki gibi özetlenebilir:

Uyum ?ndekslerinde Azalma: RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?), RMR (Kök Ortalama Kal?nt?) ve SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kal?nt?) de?erlerinde azalma oldu?u saptanm??t?r. Bu azalma, modelin verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve hata oran?n?n dü?ük oldu?unu i?aret eder.
Uyum ?ndekslerinde Artma: GFI (?yilik Uyum ?ndeksi), AGFI (Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi), CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi), IFI (Art?ml? Uyum ?ndeksi), NFI (Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi) ve NNFI (Normsuz Uyum ?ndeksi) gibi uyum indekslerinin tamam?nda art?? oldu?u belirlenmi?tir. Bu art??lar, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü ve güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak yap?lm??t?r. Güvenirlik de?erlendirmesi, Tav?anc?l (2014) taraf?ndan önerilen standartlara göre yap?lm??t?r. Buna göre, 0,80-1,00 aras? yüksek derecede güvenilir kabul edilmektedir.

Ara?t?rma bulgular?, YHAGÖ'nün alt boyutlar?n?n genel olarak yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir:

Yüksek Derecede Güvenirlik: Karizmatik Güç, Ödüllendirme Gücü, Yasal Güç ve Uzmanl?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

Gücü alt boyutlar? 0,80 ve üzeri Cronbach Alfa katsay?lar? ile yüksek derecede güvenilir bulunmu?tur.
Oldukça Güvenirlik: Zorlay?c? Güç alt boyutu ise 0,60-0,79 aral???nda yer alarak oldukça güvenilir olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in tutarl? ölçümler yapma yetene?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i, French ve Raven'?n be? temel güç kayna??na dayal? olarak teorik bir çerçevede geli?tirilmi?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, bu teorik yap?n?n empirik olarak do?rulanmas? amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r.

Öncelikle, madde havuzunun olu?turulmas?n?n ard?ndan, verilerin yap?sal uygunlu?unu incelemek üzere aç?mlay?c? faktör analizleri yap?lm?? ve ard?ndan modelin teorik yap?y? do?rulay?p do?rulamad???n? kontrol etmek için do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in be? faktörlü yap?s?n?n (Karizmatik, Ödüllendirme, Yasal, Uzmanl?k ve Zorlay?c? Güç) verilerle mükemmel uyum sa?lad???n? ve her bir alt boyutun net bir ?ekilde ayr??t???n? göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in yönetici hem?irelerin güç alg?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? teyit etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?nda haz?rlanm??t?r. Puanlama ?u ?ekildedir: "kesinlikle kat?l?yorum" 5 puan, "kat?l?yorum" 4 puan, "karars?z?m" 3 puan, "kat?lm?yorum" 2 puan, "kesinlikle kat?lm?yorum" 1 puan.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yönetici Hem?ireler

Age Group: Çal??an yeti?kin popülasyon

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki çe?itli sa?l?k kurumlar?nda görev yapan yönetici hem?ireler üzerinde geli?tirilmi? olup, doktora tezi kapsam?nda geni? bir örneklem üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim temelli anket metodolojisi kullan?lm??t?r. Kat?l?mc?lar, yöneticilerinin davran??lar?n? ve yetkilerini alg?lama düzeylerine göre yan?t vermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Zorlay?c? Güç, Uzmanl?k Gücü, Likert tipi, Yönetim, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: aysegulserkaradas@gmail.com

Correspondence Address: ?stanbul Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Doktora Tezi Kapsam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Ay?e Karada? taraf?ndan 2018 y?l?nda bir doktora tez çal??mas? olarak geli?tirilmi?tir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Ay?e Karada? ile aysegulserkaradas@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Tezin ve ölçe?in orijinal kaynaklar?na a?a??daki ba?lant?lardan eri?ilebilir:

YÖK Ulusal Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr
Ölçek PDF Dosyas?: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yonetici-hemsirelerde-algilanan-guc-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Karada?, A. (2018). *Yönetici hem?irelerde alg?lanan güç kayna??: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?* (Yay?nlanmam?? doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tav?anc?l, E. (2014). *Tutumlar?n ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yay?n Da??t?m.

Yönetici Hem?irelerde Alg?lanan Güç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri (soru ve ifadeler), sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için yazar?n orijinal doktora tezine ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM